



Landbruksinfo nr. 5 – 2023 fra Rakkestad kommune

Temaer i dette landbruksinfo:

Tørke og tilskudd ved produksjonssvikt -presiseringer for 2023	1
Søknad om tilskudd til produksjonssvikt.....	2
Økte satser i RMP	3
Regionale miljøkrav – høstkorn og tilpasning i 2023 på grunn av tørken.....	3
Floghavre.....	4

Tørke og tilskudd ved produksjonssvikt -presiseringer for 2023

Landbruks- og matdepartementet har i samarbeid med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag besluttet å iverksette flere tiltak som skal avhjelpe tørkesituasjonen i år. Hensikten med tiltakene er å legge til rette for at det blir nok grovfôr til vinteren.

I løpet av forrige uke kom først noen tiltak

- Kornarealer som høstes som grovfôr eller beites kan likevel få arealtilskudd for korn
- Generell dispensasjon for krav om fôropptak på beite
- Grønngjødslingsarealer kan høstes til fôr eller beites
- Man kan få RMP-tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding ved såing av ettervekst ved såing innen 1. august.

I slutten av juni kom [rundskriv 2023-25](#) som gir en nærmere omtale av iverksatte tiltak knyttet til tørkesituasjonen samt presiseringer av ordinært regelverk.

Her kommer et forsøk på en kort oppsummering av innholdet i rundskrivet som gjelder 3 ulike tilskuddsordninger.

1. Tilskudd ved produksjonssvikt

Hvis umodent korn høstes eller beites, kan foretaket likevel få tilskudd ved produksjonssvikt beregnet som i vekstgruppe korn. Det høstede eller beitede kornet regnes om til korn, som en del av skadeårets avling for kornareal. For å kunne beregne hva det ville utgjort i kornavling må foretaket avlingsmengde i antall rundballer eller m³ silo eller dyreslag, antall dyr og antall dager hvis det beites.

Hvis det såes en vekst nummer 2 (f.eks. korn/raigras-blanding) etter tidlig høsting, regnes ikke avlingen av vekst nr. 2 som skadeårets avling.





2. Produksjonstilskudd i jordbruket

For kornarealer som høstes som grovfôr eller beites, kan det likevel søkes om arealtilskudd for korn.

Økologisk grønningsareal skal normalt ikke høstes, men kan i år brukes som fôr og likevel få tilskudd som økologisk grønningsareal.

Det er gitt generell dispensasjon fra kravet om at hoveddelen av det daglige grovfôrintaket skjer ved beiting for å kvalifisere til beitetilskudd. Dette gjelder tilskudd til beite på innmarksbeite, men ikke på utmarksbeite.

Hvis flere disponerer arealene i vekstsesongen, er det foretaket som disponerer arealet 1. august som er berettiget produksjonstilskudd. Dette er spesielt viktig å være oppmerksom på, f.eks. hvis en kornprodusent slår umodent korn for å hjelpe en nabo som trenger fôr og det såes en nr. 2 vekst som også skal høstes som fôr på dette arealet. Da er det kornprodusenten som må så nr. 2 veksten og selge denne til naboen som trenger fôr for å kunne få produksjonstilskudd for korn, RMP-tilskudd til «ingen jordarbeiding» og tilskudd ved produksjonssvikt på det gjeldende arealet. Hvis dette er aktuelt, ta kontakt med kommunen.

3. Regionalt miljøtilskudd (RMP)

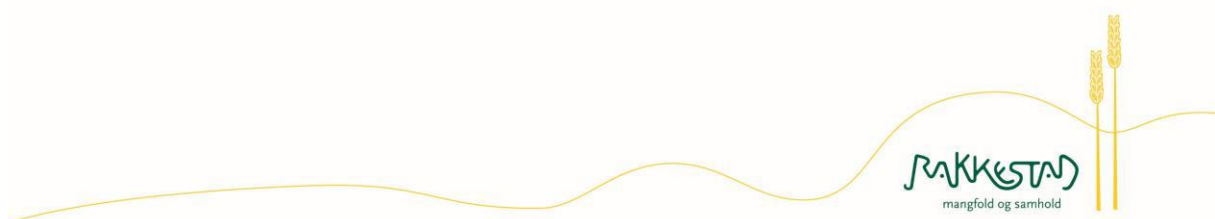
Det kan søkes om RMP-tilskudd til «ingen jordarbeiding» (stubb) ved såing av ettervekst **innen 1. august**. Det gjelder også om det jordarbeides og sås ettervekst innen 1. august for de tørkerammede fylkene i 2023. Etterveksten kan ikke være hovedvekst i 2024 og 1. vekst må oppfylle vilkår til vekst hvor det kan gis RMP-tilskudd til «ingen jordarbeiding».

Der det såes ettervekst som ikke gjødsles eller sprøytes, kan man også få tilskudd til fangvekst sådd etter høsting. Denne veksten kan beites eller høstes hvis fangveksten opprettholder sin funksjon. Fangveksten kan ikke være hovedvekst året etter den er sådd.

Vi gjør likevel oppmerksom på at dersom det jordarbeides før såing av fangvekst, vil det telle inn under de 40 % som ifølge regionale miljøkrav kan jordarbeides på høsten for ditt foretak. Det har ikke kommet signaler fra Statsforvalteren i Oslo og Viken at det vil gis dispensasjon for dette i år.

Søknad om tilskudd til produksjonssvikt

Søknadsskjema for tilskudd til produksjonssvikt er flyttet til systemet AGROS for noen ordninger i år. Dette systemet er kjent for dere som har søkt om tilskudd til SMIL, drenering og avløsertilskudd ved sykdom. Skjemaene som er flyttet til denne ordningen er «Korn og annet frø til modning», «Grovfôr i





foretak med husdyr» og «Frukt» . Søknadsskjema «Bær», «Grønnsaker», «Poteter» og «Grovfôr salgsproduksjon» vil fortsatt behandles i det gamle systemet.

Måten dere som bønder vil merke dette på, er at det vil være mer brukervennlig og gjenkjennelig fra f.eks. søknad om produksjonstilskudd.

For vekstgruppen «Grovfôr salgsproduksjon» er det også nytt at gjødslingsplan skal lastes opp som vedlegg til søknaden.

Søknadene vil finnes i Altinn og det er linket til søknadene fra Landbruksdirektoratets sider.

Søknadene sendes inn etter at skadeomfanget er kjent, dvs. når avlingen er høstet. Søknadsfristen er 31. oktober. Vi vil komme tilbake med mer informasjon om utfylling av søknad med mer, når det nærmer seg.

Vi minner om at det må sendes melding om produksjonssvikt så snart skaden har oppstått.

<https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/tilskudd-ved-produksjonssvikt-melding/>

Økte satser i RMP

Det er økt tilskuddsramme til miljøtiltak for Oslo og Viken etter årets jordbruksoppgjør.

Statsforvalteren i Oslo og Viken har derfor økt de foreløpige satsene for tilskudd til ingen jordarbeiding om høsten.

Foreløpig sats for erosjonsrisikoklasse 1, 1 med dråg og 2 er økt fra 70 til **90 kr/daa**.

Foreløpig sats for erosjonsrisikoklasse 2 med dråg, 3 og 4 er økt fra 140 til **160 kr/daa**.

Regionale miljøkrav – høstkorn og tilpasning i 2023 på grunn av tørken

Flere har vært i kontakt med landbrukskontoret for å forhøre seg om de regionale miljøkravene i forhold til jordarbeiding om høsten og høstkorn-dyrking.

Generelt gjelder disse kravene:

1. Det skal ikke jordarbeides nærmere enn to meter fra nedløpskummer for overflatevann og grøfteutløp.
2. Erosjonsutsatte dråg skal ikke jordarbeides om høsten. Ved jordarbeiding på arealet som drenerer til/heller mot dråget, skal drågene ha minst 6 meter permanent grasdekke.
3. Det skal være buffersone langs alle vassdrag som mottar avrenning fra fulldyrka jord.
4. Flomutsatte arealer skal ikke jordarbeides om høsten. På flomutsatte arealer der flom medfører erosjon skal det være 6 meter varig vegetasjon i tillegg til 2 meter vegetasjonssone.
5. Fulldyrka mark med stor eller svært stor erosjonsrisiko (erosjonsrisikoklasse 3 og 4) skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving til høstkorn eller høstoljevekster tillates likevel på





arealer som ikke er omfattet av miljøkrav 2, 3 og 4. For å sikre god etablering av høstvekster må de sås senest innen 20. september.

6. Minst 60 % av foretakets fulldyrkede areal skal overvintre med plantedekke tilsvarende stubb, gras, direktesådd fangvekst eller direktesådd høstkorn. Lett høstharving tillates likevel til høstkorn eller høstoljevekster. For å sikre god etablering av høstvekster må de sås senest innen 20. september. Arealer som båndlegges av krav 2, 3, 4 og 5 inngår i 60 % av foretakets fulldyrkede areal.

Hva betyr dette i praksis?

Her skiller det mellom jordarbeiding om høsten og lett høstharving før såing av høstkorn/høstoljevekster.

1. For all jordarbeiding gjelder pkt. 1-5 OG det skal maksimalt gjøres på 40% av foretakets fulldyrkede areal.
2. For lett høstharving før høstkorn eller høstoljevekster er det gjort unntak der høstkorntet blir sådd innen 20. september. Du har lov til å lett høstharve før såing av høstkorn/høstoljevekst, MEN du må i tilfelle direkteså (uten lett høstharving først) i helning ned mot erosjonsutsatte dråg, 20 meter (+ 2 meter naturlig vegetasjonssone) fra vassdrag hvis du ikke har 6 meter gras-stripe, og på flomutsatte arealer.

På grunn av tørken og muligheter for grovfôrmangel i 2023, har Statsforvalteren i Oslo og Viken tatt bort kravet om 30 % plantemateriale i overflaten for «lett høstharving». Kravet om maks 10 cm dybde gjelder fortsatt. Så hvis naboen trenger å presse halm hos deg til dyra sine, vil du fortsatt kunne lett høstharve til høstkorn uten å være redd for at det blir for lite plantemateriale etter høsting.

Hvis dette ikke var oppklarende, vil vi gjerne at dere fortsetter å komme til oss med spørsmål. Vi vil informere mer om både regionale miljøkrav og regionale miljøtilskudd

Floghavre

Floghavren har dessverre ikke blitt rammet av tørken, men er i full vekst nå.

Forskrift om floghavre, § 6 sier at du som er driftsansvarlig for en landbrukseiendom, årlig skal sørge for floghavrekontroll på all dyrket jord unntatt flerårig eng. Ved nytt funn av floghavre, skal du straks melde fra til kommunen, jf. § 3. og sende inn [meldeskjema ved funn av floghavre](#).

Meldingen skal følges av en planteprøve - se retningslinjer for innsending av planteprøve. Ved nye funn av floghavre skal innpakket planteprøve leveres så snart som mulig. Kommunen skal videresende prøven til Kimen Såvarelaboratoriet AS for diagnostisering. Luket floghavre skal destrueres, jfr. Forskrift om floghavre, § 7.

